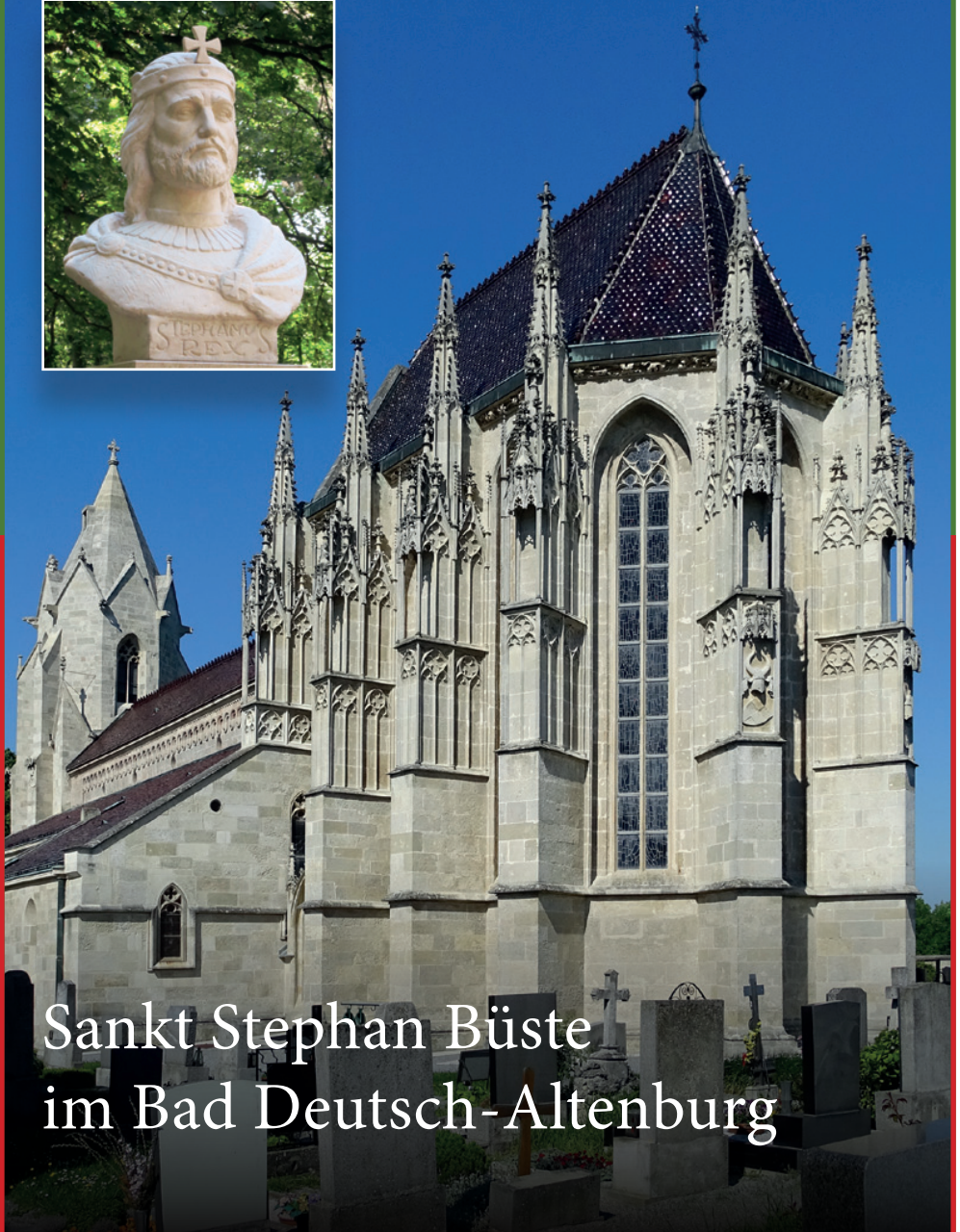

Szent István szobor Németóváron

Sankt Stephan Büste
im Bad Deutsch-Altenburg

A németóvári plébánia templom története

A plébániatemplom, egy ősi Mária szentély, a településtől északkeleti irányban húzódó dombon áll. A legenda szerint Szent István, az első magyar keresztény király alapította. Az alapításról két legenda maradt fenn:

A magyarok a német II. Konrád császárral hadakoztak. István király a templomdombon táborozott. Szorult helyzetében az Istenanyát hívta segítségül. Csodálatos módon a császári csapatok visszavonultak anélkül, hogy összeütközésre sor került volna. István király ebben imájának meghallgatását látta és ezen a helyen Mária tiszteletére egy templomot alapított.

István király a Duna jobb partján volt úton, amikor lovai megbokrosodottak és elszárguldtak. Ekkor a király fogadalmat tett a boldogságos Szűz Máriának, hogy megmenekülése helyén egy templomot épít. Imája meghallgatást nyert: lovai az „Am Stein” öreg várába futottak és a király megmenekült.

Mindkét legenda arra utal, hogy az alapítás ideje 1030 és 1042 közötti időre esik. 1030-ban II. Konrádnak sikertelen hadjárata során a Fischa és a Lajta közötti területet át kellett engednie a magyaroknak, 1042-ben III. Heinrich császár Heimenburg lerombolása után ezt a területet visszanyerte.

A helyi plébánia történeti könyve a legenda hagyománya alapján az alapítást 1028-ra teszi. Ez az István király által alapított templomot éppúgy, mint a közeli Heimenburg-ot, amely Stein földvárával azonosítható és 1900-ban a kőbánya áldozatává vált, III. Heinrich császár lerombolta.

A „heimenburgi Máriatemplomot” a császár újra felépítette és védőszentje Mária mellett Mauritius és Laurentius lettek. Két okmány alapján 2052. október 25-én III. Heinrich császártól a Máriatemplom adományt kapott és egy prépostságot kellett alapítania. A történészek által kétségesnek tartott prépostság alapítását a szövetségi műemlékhivatal által 2000-ben folytatott ásatások megerősítették, ennek során a templom déli kapujának maradványait megtalálták, melyek a kerengő maradványaira utalnak.

1058-ban IV. Heinrich császár Ágnes névű édesanyjának ajándékozta a Máriatemplomot a hozzátartozó birtokokkal együtt. Ezeket a javakat később a Göttweig apátság kapta meg, amelyet a passai Altmann püspök, aki korábban a császár anyjának, Ágnesnek káplánja volt, alapított. Altenburg nevét először az 1297-ben kelt, a göttweigi birtokok és oklevelek tartalmazzák.

Entstehung der Pfarrkirche

Die Pfarrkirche von Bad Deutsch-Altenburg, ein altes Marienheiligtum, steht auf einer im Nordosten des Ortes sich erhebenden Bergkuppe. Der Sage nach war der Gründer der Kirche Stephan der Heilige, der erste christliche König Ungarns. Zwei Versionen der Gründungssage sind uns überliefert:

Die Ungarn waren mit dem deutschen Kaiser Konrad II. in einen Krieg verwickelt. König Stephan lagerte auf dem Kirchenberg. In seiner Bedrängnis rief er die Gottesmutter um Hilfe an. Wie durch ein Wunder zog sich das kaiserliche Heer zurück, ohne dass es zur Schlacht gekommen war. König Stephan sah darin die Erhörung seines Gebetes und ließ an dieser Stelle zu Ehren Mariens eine Kirche bauen.

König Stephan befand sich auf einer Reise längs des rechten Donauufers, als die Pferde scheu wurden und davonrasten. Da machte der König das Gelübde, der seligsten Jungfrau Maria an der Stelle eine Kirche zu bauen, wo er gerettet werden würde. Sein Gebet fand Erhörung: Die Pferde liefen in die alte Burg „Am Stein“, und der König war gerettet.

Beide Sagen weisen auf eine Entstehungszeit zwischen 1030, als nach dem missglückten Feldzug Konrads II. das Gebiet zwischen Fischa und Leitha an Ungarn abgetreten werden musste, und 1042 hin, als Kaiser Heinrich III. nach Zerstörung der Heimenburg dieses Gebiet wiedergewann. Das örtliche Pfarrgedenkbuch nimmt nach einer legendären Überlieferung 1028 als Gründungsjahr der Kirche an.

Diese von König Stephan gegründete Kirche dürfte ebenso wie die nahe gelegene Heimenburg, die mit dem Ringwall am Stein gleichzusetzen ist, der um 1900 dem Steinbruch zum Opfer fiel, von Kaiser Heinrich III. zerstört worden sein.

Die „Marienkirche von Heimenburg” wurde vom Kaiser wiederaufgebaut und neben Maria auch Mauritius und Laurentius geweiht. Sie erhielt laut zweier Urkunden vom 25. Oktober 1051 von Kaiser Heinrich III. große Schenkungen, und es sollte eine Propstei dabei errichtet werden. Die Errichtung dieser Propstei, die von Historikern bezweifelt wird, könnte durch die 2000 vom Bundesdenkmalamt durchgeführte Grabung erhärtet werden, bei der Mauerreste vor dem Süportal der Kirche gefunden wurden, die man als Reste eines Kreuzganges deuten könnte.

1058 schenkte Kaiser Heinrich IV. seiner Mutter Agnes die Marienkirche und die dazugehörigen Besitzungen. Diese Güter kamen dann an das Stift Göttweig, eine Gründung Bischof Altmanns von Passau, der einst Kaplan bei Kaiserinmutter Agnes gewesen war. Der Ortsname Altenburg für diesen Besitz findet sich erst ab 1297 in den Göttweiger Urbaren und Urkunden.

Kronológiai áttekintés

1028	Templom avatásának éve a plébánia történeti könyve szerint. A legendák az alapítás évét 1030 és 1042 közöttre teszik, amikor ez a terület Magyarország-hoz tartozott.
1042	III. Heinrich császár lerombolja a templomot
1050 körül	Heinrich újra felépíti a templomot
1213	A román résszel való kibővítés
1240 – 1380	Torony építése (gótikus)
1380 – 1400	Szentély építése (gótikus kórus)
1529	Törökök pusztítása
1683	Törökök Bécs elleni felvonulása. Minthogy a környéket nagyon feldúlták, a templom sem lett megkímélve.
1725	Deutsch Altenburg plébániai rangot kap
1774	Augusztus 15-én egy figyelmetlen zarándok miatt tűz ütött ki, amely során a főoltár és a tetőzet megsérült és az orgona a mentési munkálatok során tönkre ment.
1821	A felhagyott hainburgi kolostor orgonájának és padjainak megvásárlása.
1862	Friedrich Schmidt, a Stephandom építőmestere a cs.k. akadémia tanulóival együtt felméri az épületet.
1874	Három harang vásárlása (az első világháborúban beolvasztották)
1896 – 1906	Maurers plébános a Stephandom építőmestereit a templom nagy restaurálásával bizza meg. A közép- és oldalhajók újra befedése, a szentélybeli ablakok a mai formájára való alakítása, újjó gótikus díszítések a szentélyben, a keresztelő kápolna, az oldalhajók apszisai és jobboldali bejárat fölötti Krisztus figura elhelyezése.
1929	Augusztus 15-én 900 éves évforduló ünneplése Pfiff biborossal együtt.
1930	Hat apostolfigura elhelyezése a jobboldali hajóban, amelyet adományból finanszíroznak.
1956 – 1959	Ablakok művészi üvegezése.
1959	A torony alatt új bejárat készül. Az áttörés során egy XIV. légiós római téglakerül elő, amely ma torony bejáratának bal oldalában befalazva látható.
1965	Az újjó gótikus főoltár és az 1696-ban a hainburgi Rascher plébános által adományozott barokk szószék eltávolítása. A szentély új kialakítása: szembeoltár, ambó és szentségtartó.
1980	A torony renoválása és ablakainak üvegezése.
2000	A szövetségi műemlékvédelem ásatásokat folytat a templomban. Ennek során a déli bejáratnál falmaradványok kerülnek elő, amelyek egy kerengőre utalhatnak. A templomban a középhajó román apszisát és az oltár előtt az északi oldalhajóban gyermeki, valószínűleg egy támogató család hozzátartozójának csontvázát fedezik fel.

Chronologischer Überblick

1028	Im Pfarrgedenkbuch überliefertes Gründungsjahr der Kirche. Die Sagen weisen auf eine Entstehungszeit zwischen 1030 bis 1042 hin, als dieses Gebiet zu Ungarn gehörte.
1042	Zerstörung der Kirche durch Kaiser Heinrich III.
Um 1050	Wiederherstellung der Kirche durch Heinrich
1213	Zubau zum romanischen Teil der Kirche
1350 bis 1380	Erbauung des Turmes (gotisch)
1380 bis 1400	Erbauung des Presbyteriums (gotischer Chor)
1529	Verwüstung durch die Türken
1683	Zug der Türken gegen Wien. Da der Ort sehr starkverwüstet war, wird auch die Kirche nicht verschont worden sein.
1725	Deutsch-Altenburg wird zur Pfarre erhoben.
1774	Am 15. August entstand durch die Unvorsichtigkeit eines Wallfahrers ein Brand in der Kirche, wobei der Hochaltar und der Dachstuhl zerstört wurden und die Orgel beim Rettungsversuch kaputtging
1821	Ankauf der Orgel und Kirchenstühle vom aufgehobenen Kloster in Hainburg
1862	Bauaufnahmen der Kirche durch Friedrich Schmidt, den Dombaumeister von St. Stephan, mit Schülern der k.k. Akademie
1874	Anschaffung von drei Glocken (im Ersten Weltkrieg, 1917, eingeschmolzen)
1896 bis 1906	Große Kirchenrenovierung durch die Dombauhütte zu St. Stephan auf Initiative Pfarrer Maurers; Mittelschiff und Seitenschiffe neu gedeckt, Fenster im Presbyterium auf die heutige Form geöffnet, neugotische Verzierungen im Presbyterium, in der Taufkapelle und in den Apsiden der Seitenschiffe und die Christusfigur über dem rechten Vordereingang angebracht
1929	15. August: 900-Jahr-Feier der Kirche mit Kardinal Piffl
1930	Anbringung der aus Spenden angeschafften sechs Apostelfiguren in der Apsis des rechten Seitenschiffes
1956 bis 1959	Künstlerische Verglasung der Fenster
1959	Neuer Eingang durch den Turm geschaffen, Bei den Durchbrucharbeiten wurde ein Römerziegel der XIV. Legion gefunden, der heute an der linken Seitenwand des Turmeinganges eingemauert ist.
1965	Entfernung des neugotischen Hochaltars und der barocken, 1696 vom Stadtpfarrer Rascher aus Hainburg gestifteten Kanzel. Neugestaltung des Presbyteriums durch Volksaltar, Ambo und Tabernakel
1980	Renovierung des Turmes und Verglasung der Turmfenster
2000	Grabung des Bundesdenkmalamtes vor und in der Kirche. Dabei wurden vor dem Südportal des Langhauses Mauerzüge ergraben, die als Teil eines Kreuzganges gedeutet werden können. In der Kirche fand man die romanische Apsis des Mittelschiffes und vor dem Altar im nördlichen Seitenschiff wurde ein Kinderskelett, vermutlich von einem Angehörigen der Patronatsfamilie, entdeckt.

Szent István szoborállítás Németóváron (Bad Deutsch-Altenburg)

A magyar történelem Ausztriához kapcsolódó ritka szép emlékhelye a Bad Deutsch-Altenburg-i Mária-templom. A település temetőjében ma látható román-gótikus templom elődjét a legenda szerint Szent István királyunk alapította 1028-ban. Első királyunk emlékére sokáig zarándokoltak ide a magyarok.

A templomban több magyar vonatkozású emléktárgy is található:

Az egykori bizánci eredetű oltárképet Szent István ajándékozta a templomnak, amelyet a törökök támadásai elől Lajtabrucki (Bruck an der Leitha) Ágoston-rendi kolostorba menekítettek. Miután a kolostort II. József császár felosztatta, a képek is nyoma veszett. A jelenlegi oltárkép valószínűleg az egykorinak a másolata. Fuhrmann Mathias írja „Alt- und Neues Oesterreich, oder Compendieuse Universal-Historie” című, 1734-ben Augsburgban megjelent könyvében: „Teutsch-Altenburg, ein uraltes, groß wundertätiges Gnadenbildnis der Muttergottes, welches vor 700 Jahren von heiligen Stephan, ersten Christlichen König in Hungarn, in der dasigen von ihm erbauten Kirche zur Verehrung aufgestellt worden”. A baloldali mellékhajó egyik mozaikablakán is Szent Istvánt fedezhetjük fel, koronával a kezében, a király köpenyén a templom árnyéka látható. A baloldali mellékoltár oltárképét gróf Koháry István ajándékozta 1726-an a templomnak.

A képen Szent István és fia Imre látható, ahogy a templomot felajánlják Szűzanyának.

A második világháború végén egy közeli vasúti híd felrobbantásakor a templom mozaikablakai összetörték. Az új ablaküvegeket a Bécsben élő nagynevű festőművész, Deéd Ferenc tervezte.

Enthüllung der Büste von Stephan dem Heiligen in Bad Deutsch-Altenburg

Die MARIENKIRCHE in Bad Deutsch-Altenburg ist eine selten schöne, mit Österreich verbundene Gedenkstätte der ungarischen Geschichte. Die Vorgängerin der heute auf dem Friedhof der Ortschaft befindlichen romanisch-gotischen Kirche war laut Legende im Jahre 1028 vom König der Ungarn St. Stephan gestiftet worden. Um dem Andenken des ersten ungarischen Königs zu huldigen, pilgerten die Ungarn lange Zeit hierher. In der Kirche sind mehrere Erinnerungsstücke mit ungarischem Bezug zu finden.

Das einstige ALTARBILD byzantinischer Herkunft bekam die Kirche als Geschenk vom Heiligen Stephan. Es war vor den osmanischen Angriffen ins Kloster der Augustiner gerettet und nach Bruck an der Leitha gebracht worden. Nach der Auflösung des Klosters durch Kaiser Joseph II. ging auch das Bild verloren. Das gegenwärtige Altarbild dürfte eine Kopie des Originals sein. Mathias Fuhrmann schreibt in seinem 1734 in Augsburg erschienenen Buch unter dem Titel „Alt- und Neues Österreich, oder Compendieuse Universal-Historie”:

„Teutsch-Altenburg, ein uraltes, groß wundertätiges Gnadenbildnis der Muttergottes, welches vor 700 Jahren von heiligen Stephan, ersten Christlichen König in Hungarn, in der dasigen von ihm erbauten Kirche zur Verehrung aufgestellt worden”.

Auch auf einem MOSAIKFENSTER des linken Nebenschiffes kann man den Heiligen Stephan mit der Krone in der Hand entdecken; auf dem Umhang des Königs ist der Schatten der Kirche zu sehen.

Das ALTARBILD des linken Nebenaltars wurde der Kirche von Istvan Graf Koháry im Jahre 1726 geschenkt. Auf dem Bild sind der HI. Stephan und sein Sohn Emmerich zu sehen, wie sie die Kirche der heiligen Jungfrau anbieten.

Am Ende des Zweiten Weltkrieges gingen die MOSAIKFENSTER der Kirche bei der Sprengung einer nahen gelegenen Brücke zu Bruch. Den Entwurf der neuen FENSTERGLÄSER fertigte der berühmte Wiener Maler Ferenc Deéd an.

Hunyadi László / László Hunyadi

**Szobrászművész,
a németóvári Szent István
mellszobor alkotója.**

Hunyadi László 1933. november 16-án született a Maros megyei Küküllődombón.

A marosvásárhelyi Művészeti Líceumot 1952-ben, a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskola szobrász szakát 1959-ben végezte. Korai tanárai, mesterei Bandi Dezső, Izsák

Márton, az egyetemen Ion Irimescu, Kós András, Vetró Artúr és Szervátiusz Jenő. 1951-ben még középiskolásként Marosvásárhelyen jelentkezik jelentősebb csoportos kiállításon, 1957-ben Kolozsváron mint főiskolai hallgató mutatkozik be hasonló rendezvényen. 1959-től évről évre folyamatosan részt vesz a fontosabb megyei, megyeközi és országos tárlatokon. 1990–1994 között a szövetség marosvásárhelyi fiókjának az elnöke. Tagja a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének, a Magyar Művészeti Akadémiának és a Barabás Miklós Céhnek is.

Fontosabb kitüntetései: az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) Kolozsvári testvérek díja (1995), a Román Kulturális Érdemrend tisztí fokozata (2005), a Magyar Művészeti Akadémia Koller-díja (2005). Magyar Érdemrend lovagkeresztje (2016).

Szobrai, fémdomborításai, ötvösmunkái romániai illetve külföldi köztereken, intézményekben, múzeumokban és magángyűjteményekben található. Szent Márton domborműve a windeni plébánia templomban látható.

**Der Bildhauer
der Sankt Stephan Büste
im Bad Deutsch-Altenburg**

László Hunyadi ist am 16. November 1933 in Küküllődombó, (Komitat Maros, Rumänien) ungarischer Eltern geboren. Seine Studien hat er im Kunstlyceum in Marosvásárhely 1952 und an der Skulpturfakultät der Akademie der Bildenden Künste 'Ion Andreescu' in Kolozsvár (Cluj) 1959 beendet.

Seine Lehrer und Meister waren Dezső Bandi, Márton Izsák, Ion Irimescu, András Kós, Artúr Vetró und Jenő Szervátiusz. 1951, als Mittelschüler, hat er schon an einer bedeutenden Kollektivausstellung in Marosvásárhely teilgenommen. Als Akademiestudent hatte er bereits die Möglichkeit an einer Ausstellung in Kolozsvár (Cluj) teilzunehmen. Seit 1959 hat er an verschiedenen namhaften Ausstellungen auf Bezirks-, Regions- und Landesebene teilgenommen. Er war Vorsitzender des Korps des Bundes in Marosvásárhely zwischen 1990–1994. Er wurde auch Mitglied der Vereinigung der Künstler der bildenden und angewandten Künste und der Kooperation 'Miklós Barabás'.

Wichtige Auszeichnungen: Transsylvanias Kolozsvári Brüder Preis (1995), Ehrenpreis des Rumänischen Kulturkreises (2005), Koller-Auszeichnung der Ungarischen Kunst Akademie (2005). Ritterkreuz des Ungarischen Verdienstordnung (2016).

Seine Skulpturen, Metall Plastiken, Gold- und Silberschmiedwerke sind in Rumänien und im Ausland auf öffentlichen Plätzen, in Institutionen, Museen und Privatsammlungen zu sehen. Ein Relief des Heiligen Martins befindet sich in der Pfarrkirche Winden am See.

Bábel Balázs / Balázs Bábel

Bábel Balázs (Gyón, 1950. október 18.) magyar római katolikus pap, kalocsa-kecskeméti érsek. Gimnáziumi éveit a kecskeméti piaristáknál töltötte. 1969-ben kezdte tanulmányait az Egri Hittudományi Főiskolán. 1976-ban pappá szentelték. 1980-ig vidéken volt káplán. 1990–1992-ig a Központi Papnevelő Intézet prefektusa, 1992–97-ig spirituális. 1997–1999 között a Váci Szeminárium rektora. 1992–1997 között a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának oktatója, 1994–1997-ig PPKE Hittudományi Kar nappali tagozatának tanára. 1997–1999-ig a Vácott az Egri Hittudományi Főiskola kihelyezett levelező tagozatának rektora. 1997–1999 között a budapesti Kalazantium teológiai tanára. 1997-től pápai káplán lett. 1999. február 24-én koadjutor érsekké nevezték ki, felszentelése 1999. április 10-én történt Kalocsán. 1999. június 25-étől áll az egyházmegye élén. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Ökumenikus Bizottságának elnöke, az Országos Egyházművészeti és Műemléki Tanács elnöke, a Kultúra és Tömegtájékoztatás Bizottságának tagja. Testvére Bábel Márta hitoktató, kántor, a dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola tanára. Jó kapcsolatot ápol unokatestvérével, Bábel Istvánval és lányával Bábel Klára hárfaművésszel. Dabas Város Önkormányzata 2002. március 15-én Dabas Város Díszpolgára címet adományozta Dr. Bábel Balázsnak. 2010-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével tüntették ki.

Balázs Bábel (*18. Oktober 1950 in Gyón, Ungarn) ist ein ungarischer römisch-katholischer Geistlicher und Erzbischof von Kalocsa-Kecskemét.

Er maturierte im Piaristengymnasium in Kecskemét. Im Jahre 1969 begann er die Priesterausbildung an der Hochschule für Glaubenswissenschaften in Eger (Erlau). Balázs Bábel empfing am 19. Juni 1976 das Sakrament der Priesterweihe. Bis 1980 war er Kaplan in Provinzge-

bieten. 1990–1992 ist er Präfekt im Institut des Zentralen Priesterseminars, 1992–1997 dessen geistlicher Leiter. 1997–1999 Rektor des Priesterseminars in Vác (Waitzen). 1992–1997 unterrichtet an der Glaubenswissenschaftlichen Fakultät der Pázmány Péter Katholischen Universität (PPKE). 1994–1997 Dozent an der Glaubenswissenschaftlichen Fakultät der PPKE. 1997–1999 Rektor an der Glaubenswissenschaftlichen Hochschule von Eger in der Außenstelle von Vác. 1997–1999 Theologielehrer an Kalazantium in Budapest. Seit 1997 päpstlicher Kaplan. Am 24. Februar 1999 wurde er zum Koadjutorbischof für das

Erzbistum Kalocsa-Kecskemét ernannt, die Weihe fand am 10. April 1999 in Kalocsa statt, seit 25. Juli leitet er die Diözese Kalocsa-Kecskemét. Präsident des Ökumenischen Komitees der Bischofskonferenz in Ungarn, Präsident des Landesrates von Kirchenkunst und Denkmalmamt, Mitglied des Komitees der Kultur und Medien. Seine Schwester Márta Bábel ist Religionslehrerin, Kantor, Lehrerin an der Volksschule in Dabas. Er pflegt gute Beziehungen mit seinem Coasan, István Bábel und mit dessen Tochter, Klára Bábel, Harfenkünstlerin. Das Gemeindegemeindeamt der Stadt Dabas verleiht Balázs Bábel am 15. März 2002 die Ehrenbürgerschaft von Dabas. Im Jahre 2010 wurde er mit dem Mittelkreuz des Ordens der Ungarischen Republik ausgezeichnet.

Szent István király intelmei Imre fiához

I. A katolikus hit megőrzéséről

„Minthogy a királyi méltóság rangját csakis a hívők és a katolikus hitet vallók nyerhetik el, ezért parancsainkban a szent hitet tesszük az első helyre.”

II. Az egyházi rend becsben tartásáról

„A királyi palotában a hit után az egyház foglalja el a második helyet, az egyház, melynek első ízben a mi fejünk, tudniillik Krisztus vetette el magját, majd az ő tagjai, vagyis az apostolok és szent atyák ültették át, meggyökerezteték erősen, s elterjesztették az egész földkerekségen.”

III. A főpapoknak kijáró tiszteletről

„A királyi trón ékessége a főpapoknak rendje, ezért a királyi méltóságban ők kerülnek a harmadik helyre, kedves fiam, ők legyenek főembereid, úgy vigyázz a főpapokra, mint a szemed világra.”

IV. A főemberek és vitézek tiszteletéről

„Az uralom negyedik dísze a főemberek, ispánok, vitézek hűsége, erőssége, serénysége, szívessége és bizalma. Mert ők országod védőfalai, a gyengék oltalmazói, az ellenség pusztítói, a határok gyarapítói.”

V. Az igaz ítélet és a türelem gyakorlásáról

„A türelem és az igaz ítélet gyakorlása a királyi korona ötödik cifrázása.”

Az apró ügyek feletti ítélkezés a bírák feladata, a nagyszabású ügyekben azonban türelemmel és irgalommal kell ítélkezni.

VI. A vendégek befogadásáról és gyámolításáról

„A vendégek s a jövevények akkora hasznot hajtanak, hogy' méltán állhatnak a királyi méltóság hatodik helyén.”

VII. A tanács súlyáról

„A királyi emelvényen a tanács a hetedik helyre tart igény. A tanács állít királyokat, dönt el királyi sorsokat, védelmezi a hazát, csendesíti a csatát, győzelmeket ő arat, kerget támadó hadat, behívja a barátokat, városokat ő rakat, és ő ront le ellenséges várakat.”

VIII. A fiak kövessék az elődöket

„Őseink követése foglalja el a királyi méltóságban a nyolcadik helyet. A legnagyobb királyi ékesség, az én tudásom szerint, a királyelődök után járni, a szülőket utánozni.”

IX. Az imádság megtartásáról

„Az imádság megtartása a királyi üdvösség legnagyobb járuléka, ezért a királyi méltóság kilencedik regulájában pendül meg. A folytonos imádkozás: a bűnöktől megtisztulás és feloldozás.”

X. A kegyességről és irgalmasságról, valamint a többi erényről

„Az erények mértéke teszi teljessé a királyok koronáját, és a parancsok közt a tizedik. Mert az erények ura a Királyok Királya, miként égi serege áll kereken tíz karból, úgy életed vitele kerekedjék ki tíz parancsból. “

Kéri, megparancsolja fiának, hogy gyakorolja a kegyességet, az irgalmasságot, a türelmet, az erőt, az alázatosságot, a mértékletességet, a szerénységet, a becsületességet és szemérmességet.

Mahnungen Stephans des Heiligen an seinen Sohn Emmerich

I. Über die Bewahrung des katholischen Glaubens

„Da nur Bekenner des katholischen Glaubens die Königswürde innehaben können, nimmt der heilige Glaube in unseren Befehlen den ersten Platz ein.“

II. Über die Hochhaltung des geistlichen Standes

„Nach dem Glauben nimmt den zweiten Platz am königlichen Hof die Kirche ein; die Kirche, deren Saat durch deren Haupt Jesus Christus ausgesät, und von deren Gliedern, also von den Aposteln und Heiligen Vätern umpflanzte wurden; die Samen schlugen starke Wurzeln und verbreiteten sich auf der Erde.“

III. Über die Hochachtung, die dem Klerus gebührt

„Ein Prachtstück des königlichen Throns ist der Klerikerstand, daher wird ihm der dritte Platz unter den Königswürden zuteil, mein lieber Sohn; er ist dein Stützwerk, behüte ihn wie deinen Augapfel.“

IV. Über die Hochachtung, die den Adligen und Rittern gebührt

„Den vierten Schatz des Königreichs stellen die Adligen, Grafen und Ritter, Treue, Kraft, Fleiß, Wohlwollen und Vertrauen dar. Denn sie sind deines Reiches Wehrmauer, der Machtlosen Schützer, des Feindes Vernichter; sie machen das Land mächtig.“

V. Über die Übung gerechten Urteils und der Geduld

„Sich im gerechten Urteil und in der Geduld zu üben, ist die fünfte Zierde der königlichen Krone.“

VI. Über die Aufnahme und Unterstützung von Gästen

„Gäste und Ansiedler aus verschiedenen Ländern bringen viel Nutzen, sie bilden daher zurecht die sechste der königlichen Würden.“

VII. Über die Bedeutsamkeit des Rates

„Auf dem königlichen Podest wird dem Rat der siebte Platz zuteil. Der Rat ernennt den König, entscheidet über sein Schicksal, schützt die Heimat, beendet Schlachten, erringt Siege, vertreibt feindliche Heere, lädt unsere Freunde zu uns ein, gründet jede Stadt und vernichtet die Burgen von Feinden.“

VIII. Söhne mögen ihren Vorfahren folgen

„Unseren Vorfahren zu folgen, soll den achten Platz der königlichen Würde bilden. Das größte königliche Gut ist es, nach meinem Wissen, die königlichen Vorfahren zum Vorbild zu nehmen, die Eltern nachzuahmen.“

IX. Das Sagen von Gebeten

„Das Sagen von Gebeten ist der größte Beitrag zum königlichen Seelenheil, daher ist sie als die neunte Grundsatz der königlichen Würde zu betrachten. Das unablässige Gebet befreit die Seele von Sünden und entsüht sie.“

X. Über Gnade und Barmherzigkeit sowie die anderen Tugenden

„Die Königskrone wird vom Maß der Tugenden vervollkommenet, so ist dies das zehnte unter den Geboten. Denn wer über die Tugenden herrscht, ist dem König der Könige gleich: Wie die zehn Chöre seiner himmlischen Heere, so sollen diese zehn Gebote dein Leben bestimmen.“

Er bittet seinen Sohn und befiehlt ihm, Gnade, Barmherzigkeit, Geduld, Kraft, Demut, Enthaltensamkeit, Bescheidenheit, Ehrenhaftigkeit und Keuschheit auszuüben.

Az 1956-os magyarok által létrehozott „szimbolikus sír.”

Die von 1956 emigrierten Ungarn errichtete „symbolische Grabstätte.”

Nemcsak a templom őríz becses magyar emléktárgyakat: a temetőben az ausztriai magyarok szimbolikus sírja látható, és a templomtól a településre vezető út is első királyunkról van elnevezve. Az útmentén külön emléktábla utal Szent István állítólagos pihenőhelyére. A Bécsben élő 1956-os emigránsok megkísérelték az egykori Szent István-napi zarándoklatokat felújítani, illetve néhányan ide is temetkeztek. Sajnos a zarándoklatok néhány év után elmaradtak, a sírok közül viszont egyet, mint jelképes magyar sírt (1959) tovább ápolták, majd a sír gondozását a község polgármesteri hivatala vállalta fel. Ezerkilencszázhatvanégyben az '56-os fiatalok által alapított magyar kultúregyesület, az „Europa”-Club 2004-ben felelevenítette a Bad Deutsch-Altenburg-i megemlékezést, melynek

keretében azokról a honfitársainkról emlékezünk meg, akik idegen földben nyugszanak, akiket elűztek szülőföldjükről, vagy el kellett menekülniük onnét. A szimbolikus sír mellé a klub 2006-ban kopjafát állított.

Az „Europa”-Club tagsága felvidéki és magyarországi vendégekkel együtt minden év november első hetében itt emlékezik meg ökumenikus istentisztelet és koszorúzási ünnepség keretében a nemzet áldozatairól.

Im FRIEDHOF befindet sich die SYMBOLISCHE GRABSTÄTTE der Ungarn in Österreich; die Straße von der Kirche in die Ortschaft ist nach dem ersten König Ungarns benannt und eine Gedenktafel an der Straße weist auf eine angebliche Raststätte des Heiligen Stephan hin.

In Wien lebende Emigranten aus dem Jahre 1956 versuchten, die einstigen Wallfahrten am St. Stephans-Tag wieder aufleben zu lassen. Einige ließen sich hier bestatten.

Die Wallfahrten blieben leider nach einigen Jahren aus.

Der 1964 von '56-er Jugendlichen gegründete ungarische Kulturverein „Europa”-Club ließ 2004 die Gedenkfeier in Bad Deutsch-Altenburg wiederaufleben. Jedes Jahr gedenken wir in der ersten Novemberwoche zusammen mit Gästen aus der Slowakei und Ungarn im Rahmen eines ökumenischen Gottesdienstes und einer feierlichen Kranzniederlegung jener Landsleute, die in fremder Erde ruhen, aus ihrem Vaterland vertrieben wurden oder von dort fliehen mussten. 2006 wurde neben der symbolischen Grabstätte ein HOLZDENKMAL errichtet.

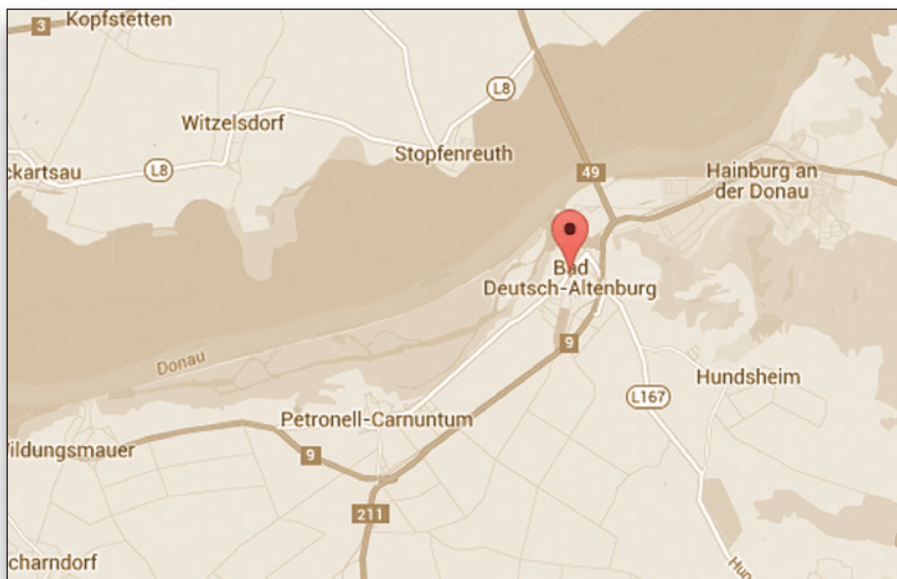

König Stephan Ruhe • Szent István pihenő

Die Errichtung des Denkmals wurde unterstützt von A szobor felállítását támogatták

Central Danube	Hámos Juliska	Proy Gabriele
Wurmbrand-Stuppach	Hámos Árpád	Punz Márta
Gundaccar	Hanusch Rita	Radda István
Szt.György Lovagrend	Hartig Christoph	Raduly Etelka
ausztriai prioriátusa	Hertelendy Gábor & Yumiko	Raffay
Sátoraljaújhelyi Kertészeti	Höllér Judit	Rauch-Doschek Mária
Technikum 1966-ban	Holló Róbert	Reha György
végzett osztálya	Horváth Béla	Reinisch Wolfgang
Sopron Önkormányzata	Horváth Éva	Remetey Miklós
Németóvár Önkormányzata	Jávorkai Sándor	Retek József
(Gemeinde Bad Deutsch	Jóó Immola	Rudán Péter
Altenburg)	Kaltenegger Éva	Sándor I.O.C.
	Kapcza Emese	Sas László & Maggie
	Káplár Éva	Scheibler Ede
Aba-Nagy Zsuzsanna	Kappeter Bálint	Schultes Karl
Adorján István	Károlyi József & Cathrin	Serényi Erzsébet
Albert Elisabeth	Katona Ágnes	Sharief Abdalla
Andreewitsch Edit	Kautny Endre	Smuk András
Babos Béla	Kilyén Albert	Schöny Stefan
Bányász Klára	Koczó Endre	Stadler Éva
Bartal Linda	Koerner Erich	Stadler Wilfried
Bartosch Terezia	Koleszár Béla	Steiner Rezsóné
Barwinek Alexander	Kötelesova Margarita	Stipkovich Walter
Batthyány Elenka	Kotsis Peter	Sulirova Éva
Bege Irén	Kovács Réka	Szabados Gábor
Bencsics Miklós & Erika	Kovács Balázs	Székely Mária
Blankenstein Erzsébet	Kuhn Günther	Székely Stefan
Bodi Ferenc	Laszlóffy Beáta	Székely Judit
Bozóki István	Loksa Olivér	Szendey Béla
Bujak Andor	Manafi Ulrich	Szöke Péter
Burus Csaba	Mayer Éva	Tanay Ildikó
Csáky Pál	Mensdorff-Pouilly Alfons	Tánczos Zoltán
Czyzyk László	Mentsik Szilvia	Tarjányi József & Anna
Dániel Mária	Mester Tonczar László	Tarjányi Zsolt
Dénes Mária	Metzger Péter	Thomas Adrienn
Deri	Moldoványi Géza	Tomasits Judit
Endrédi Irén & Barnabás	Mordinyi Tibor	Toos Károly
Faragó Laura	Nagy Ferenc	Trisko Veronika
Farkas Nóra	Nagy-Kiszeli Georg	Turi Károlyné
Ferenczy Klára	Nemes Anikó	Urbanetz Christoph
Fröhlich Jennifer	Németh Nándor	Vadász Gábor
Ganzberger Walter	Neuberger Gabriella	Veress Tamás
Gecse Mária	Olszewski Ágnes	Vig József & Zsuzsa
Gerzsenyi Enikő	Pál Annamária	Vig Margit
Géczi Engelbert	Palla Alajos	Viola Tamás
Gyimóthy Ilse	Pongrác László	Virágh Imre
Győri Vilmos	Pozsonyi László	Vörösmarty Géza
Haferl Helga	Price Ilona	Wallowitsch Hans
Halbwild Herbert		

Szent István mellszobrot állította/Errichter der Büste St. Stephan:
„EUROPA“-Club Bécs/Wien

Szent István mellszobor készítette / Bildhauer der Büste St. Stephan:
Hunyadi László szobrászművész / Bildhauer
Marosvásárhely, Románia / Rumänien

Szent István mellszobrot öntötte/Gießer der Büste St. Stephan:
Bozóki István Kőfaragó /Bildhauer
Kiskunfélegyháza, Ungarn

Szent István emlékfüzetett szerkesztette és kiadja /
Herausgeber des Gedenkheftes St. Stephan:
„EUROPA“-Club Bécs, Wien

Nyomdai előkészítés / Druckvorbereitung:
Kovács Csaba, Bécs, Wien

Nyomtatva/Gedruckt:
in MONOCOPY Nyomda, Mosonmagyaróvár, Ungarn